

การจัดการเว็บบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการประเมินผล

การจัดการเว็บบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ความหมายของการบริหารจัดการ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายกันไว้มากมาย ตามแนวทางที่แต่ละท่านได้ศึกษามา เช่น Mary Parker Follett “ การบริหารการจัดการเป็นเทคนิคการท างานให้ส าเร็จโดยอาศัยผู้อื่น ”

George R.Terry “ การบริหารการจัดการ หมายถึง กระบวนการของการวางแผนการจัดองค์ กระตุ้นและการควบคุมให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ”

James A.F.Stoner “ การจัดการ หมายถึง กระบวนการ (Process) ของการวางแผน (Planning) องค์การ (Organization) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ความพยายามของ องค์การและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์การกำหนดไว้ ”

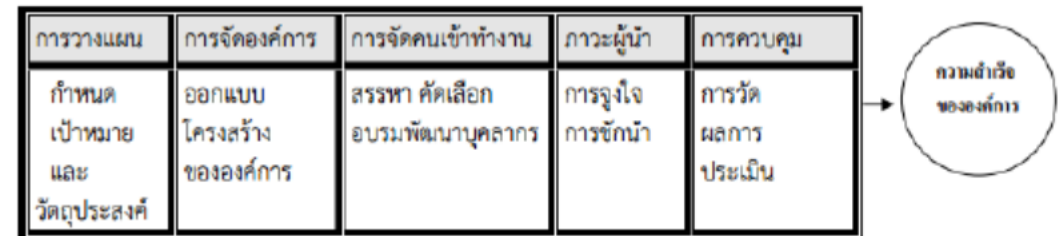

รูปที่ 1.2 ความหมายของการจัดการ

หน้าที่ในการจัดการ (The Function of Management)

นักวิชาและนักบริหารได้มีการวิเคราะห์ว่า การจัดการเป็นความรู้ที่มีประโยชน์ ดังนั้นจึงได้จัดการศึกษาหน้าที่ของการจัดการ โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organization)
3. การจัดหาคนเข้าทำงาน (Staffing)
4. ภาวะผู้นำ (Leading)
5. การควบคุม (Controlling)

รูปที่ 1.3 หน้าที่ของการจัดการ

ความสามารถของเว็บไซต์

1. Open Source ให้บริการฟรี เช่น Wix Moodle Joomla Google site เป็นต้น
2. รองรับการเชื่อมต่อ CMS
3. เผยแพร่สื่อออนไลน์ได้หลากหลายรูปแบบ เอกสาร ภาพ เสียง มัลติมีเดีย VDO and Interactive VDO เป็นต้น
4. มีระบบการติดต่อสื่อสาร
5. มีระบบการประเมินผล
6. สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้
7. สามารถเชื่อมต่อการเสริมข้อมูลและแหล่งทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้

รูปแบบการจัดการ แหล่งข้อมูล ของเว็บไซต์

การจัดการแหล่งข้อมูล หรือกิจกรรม (Resource and Activities)

1. SCORM (แหล่งข้อมูล ที่รวม Content จากภายนอก ที่เป็นมาตรฐาน)
2. Wiki (สารานุกรม ที่ยอมให้ผู้เรียนเข้ามาแก้ไข)
3. อภิธานศัพท์ (Glossary : รวมคำศัพท์ จัดหมวดหมู่ สามารถสืบค้นได้)
4. ห้องสนทนา (Chat : ห้องที่สามารถนัดเวลาสนทนาระหว่างครู และนักเรียน)
5. กระดานเสวนา (Forum : กระดานให้ครู และนักเรียนเข้ามาฝากความคิดเห็น)
6. การบ้าน (Assignment : ที่นักเรียนพิมพ์งานแล้วนำมา upload ส่งครู)
7. ห้องปฏิบัติการ (Workshop : ที่นักเรียนทำงาน แล้วส่ง ซึ่งประเมินได้หลายแบบ)
8. ป้ายประกาศ (Label : แสดงข้อความ เพื่อประกาศให้ทราบ)
9. แบบทดสอบ (Quiz : สร้างคลังข้อสอบ แล้วเลือกมาให้ทำบางส่วน ระบบสามารถอัตโนมัติ)
10. โพลล์ (Poll : แสดงความคิดเห็นตามตัวเลือก)
11. แหล่งข้อมูล (Resources : text, html, upload, weblink, webpage, program)

การจัดการกิจกรรมของผู้สอน (Teacher Activities)

1. สมัครสมาชิกด้วยตนเอง และรอผู้ดูแล อนุมัติ ให้เป็นครู หรือผู้สร้างคอร์ส
2. ผู้สอนสร้างคอร์ส และกำหนดลักษณะของคอร์สด้วยตนเอง
3. เพิ่ม เอกสาร บทเรียน และลำดับเหตุการณ์ตามความเหมาะสม –
4. ประกาศข่าวสาร หรือนัดสนทนา กับนักเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต
5. สามารถสำรองข้อมูลในวิชา เก็บเป็นแฟ้มเพียงแฟ้มเดียวได้
6. สามารถกู้คืนข้อมูลที่เคยสำรองไว้ หรือนำไปใช้ในเครื่องอื่น
7. สามารถดาวน์โหลดคะแนนนักเรียนที่ถูกบันทึกจากการทำกิจกรรม ไปประมวลผลใน Excel
8. กำหนดกลุ่มนักเรียน เพื่อสะดวกในการจัดการนักเรียนจำนวนมาก
9. ยกเลิกนักเรียนในรายวิชา ถ้าพบว่ามีความประพฤติไม่เหมาะสม หรือเข้าเรียนผิดรายวิชา
10. ตรวจสอบกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน เช่น ความถี่ในการอ่านบทเรียน หรือคะแนนในการสอบ
11. เพิ่มรายการนัดหมาย หรือกิจกรรม แสดงด้วยปฏิทิน
12. สร้างเนื้อหาใน SCORM หรือสร้างข้อสอบแบบ GIFT แล้วนำเข้าได้สู่ระบบ

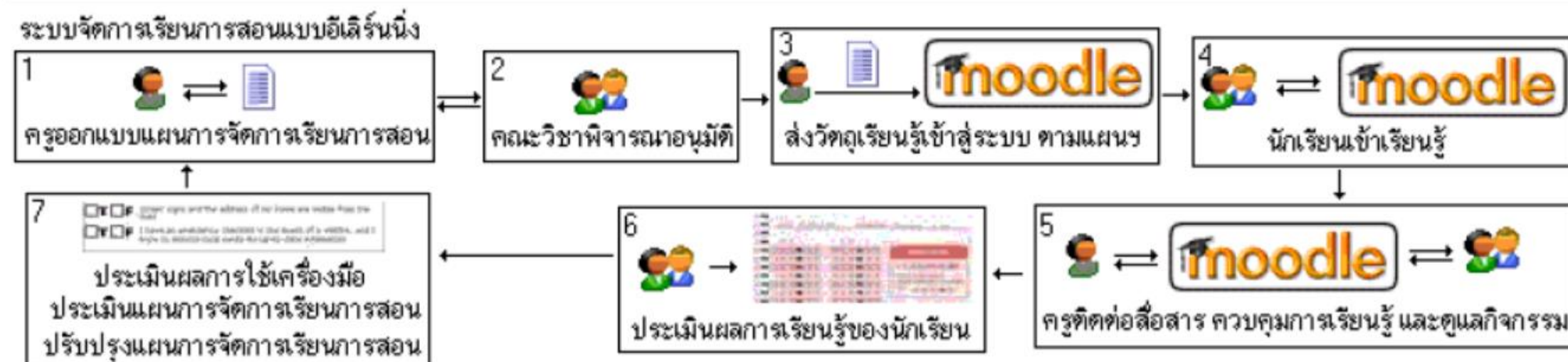
Step 1

การจัดการกิจกรรมของผู้เรียน (Student Activities)

1. สมัครสมาชิกด้วยตัวนักเรียนเองได้
2. รออนุมัติการเป็นสมาชิก และสมัครเข้าเรียนแต่ละวิชาด้วยตนเอง (บางระบบ สามารถสมัคร และเข้าเรียนได้ทันที)
3. เรียนรู้จากอ่านเอกสาร หรือบทเรียน ที่ผู้สอนกำหนดให้เข้าไปศึกษาตามช่วงเวลาที่เหมาะสม
4. ฝากคำถาม หรือข้อคิดเห็น หรือสนทนาระหว่างครูและนักเรียน
5. ทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น ทำแบบฝึกหัด หรือส่งการบ้าน
6. แก้ไขข้อมูลส่วนตัวของตนเองได้
7. อ่านประวัติของครู เพื่อนนักเรียนในชั้น หรือในกลุ่ม

ตัวอย่างภาพจำลองการใช้ Moodle ในการจัดการเรียนการสอน

การประเมินเว็บไซต์

การประเมินเว็บไซต์ เป็นกระบวนการวัดเพื่อตัดสินคุณภาพหรือคุณค่าของเว็บไซต์ โดยจะประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ความต้องการของผู้ใช้บริการและความต้องการขององค์กร (นพพร เพียรพิกุล, 2541) ปัจจุบันการนำเสนอสารสนเทศบนเว็บยังไม่มีมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่เป็นสากล ไม่มีการกำหนดว่าจะต้องมีข้อมูลอะไรบ้าง และต้องนำเสนออย่างไร ผู้จัดทำมีความเป็นอิสระสูง ดังนั้น ระดับความน่าเชื่อถือและคุณภาพของสารสนเทศที่ปรากฏบนเว็บจึงมีความแตกต่างกันอย่างมาก (สมาน ลอยฟ้า, 2544) การประเมินจึงเป็นแนวทางสำคัญ ที่ทำให้ทราบระดับการแข่งขัน ความเชี่ยวชาญของผู้พัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดและสิ่งที่ยังบกพร่องของเว็บไซต์ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพเว็บไซต์ การประเมินเว็บไซต์จึงเป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารจัดการเว็บไซต์ ให้มีความเหมาะสมในการใช้งานอยู่เสมอ (Vassiliadis & Stimatz, 2002)

วิธีการประเมินเว็บไซต์

วิธีการประเมินเว็บไซต์ทำได้หลายวิธี ดังนี้ (Clyde, 2000b)

1. การออกแบบสอบถาม โดยการสอบถามทางจดหมายและไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
2. การประเมินผ่านทางแบบฟอร์มของเว็บไซต์
3. การรวบรวมความคิดเห็นของผู้เข้าชมเว็บไซต์
4. การสัมภาษณ์ผู้ใช้เว็บไซต์ห้องสมุด ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ IRC, MOO
5. การตรวจสอบการอ้างอิงเว็บไซต์ของห้องสมุด จากวิทยานิพนธ์ งานวิจัย

บทความ วารสาร และบทความหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ

6. การเสนอชื่อเข้ารับการประกวด หรือการแข่งขันด้านการพัฒนาเว็บไซต์
7. การใช้เครื่องมือทางเทคนิคเข้าช่วย เช่น การใช้ตัวนับ สมุดเยี่ยม
8. การใช้เกณฑ์อ้างอิงเปรียบเทียบกับเว็บไซต์อื่น ในประเภทเดียวกัน
9. การประเมินอย่างเป็นทางการ จากผู้เชี่ยวชาญภายนอก

เกณฑ์การประเมินเว็บไซต์

1 การประเมินเว็บไซต์ทั่วไปมีองค์ประกอบในการพิจารณา ดังนี้ (สมาน ลอยฟ้า, 2544)

1.1 จุดมุ่งหมายและกลุ่มผู้ใช้ ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ วัตถุประสงค์ของเว็บไซต์นั้นคืออะไร มีความชัดเจนหรือไม่ สารสนเทศที่น่าเสนอสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือไม่ จุดมุ่งหมายสอดคล้องกับกลุ่มผู้ใช้หรือไม่

1.2 ขอบข่าย ประเด็นในการจะพิจารณา ได้แก่

1.2.1 ความกว้าง (Breadth) เช่น ครอบคลุมเนื้อหาอะไรบ้างจุดเน้นการนำเสนอ สารสนเทศ คืออะไร ขอบเขตของเนื้อหาเน้นเฉพาะเนื้อหาของเรื่องนั้นหรือรวมถึงเนื้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

1.2.2 ความลุ่มลึก (Depth) เช่น เนื้อหามีความลุ่มลึกเพียงใดระดับรายละเอียดของเนื้อหาที่น่าเสนอเป็นอย่างไร มีความสัมพันธ์กับระดับของผู้ใช้หรือไม่

1.2.3 ช่วงเวลา (Time) เช่น สารสนเทศที่น่าเสนอได้จำกัดช่วงเวลาไว้นานหรือไม่

1.2.4 รูปแบบ (Format) เช่น ถ้ามีการเชื่อมโยงไปยังแหล่ง
สารสนเทศอื่น ๆ ได้กำหนดขอบเขตการเชื่อมโยงไว้อย่างไร และมีรูปแบบใดบ้าง เช่น Telnet,
WWW

1.3 เนื้อหา องค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวกับเนื้อหา ได้แก่ ความถูกต้อง (Acc
ฐานในการเขียน (Authority) ความเป็นปัจจุบัน (Currency) ลักษณะเฉพาะ (Uniquenes
เชื่อมโยงไปยังแหล่งสารสนเทศอื่น ๆ (Link made to other resource) และคุณภาพในการ
ality of Writing)

1.4 กราฟฟิกและการออกแบบด้านมัลติมีเดีย ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่
จหรือไม่ การนำเสนอมีลักษณะเป็นมืออาชีพหรือไม่ สิ่งที่น่าสนใจเป็นภาพล้น ๆ หรือมี
ระหว่างข้อความหรือภาพหรือไม่ สารสนเทศที่น่าสนใจเป็นไปตามหลักการออกแบบ
ฟฟิกที่ดีเพียงใด มีองค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ การมีกราฟฟิก ภาพ แล
กอบเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการนำเสนอเนื้อหานั้นหรือไม่ หรือเป็นเพียงการตกแต่ง
งามเท่านั้น

1.5 ความสามารถในการทำงาน ประเด็นในการพิจารณา ได้

1.5.1 ด้านความสะดวกในการใช้งาน เช่น สามารถใช้สิทธิภาพหรือไม่ หน้าโฮมเพจมีการจัดแยกเนื้อหาไว้ชัดเจนหรือ (p) หรือไม่

1.5.2 ด้านสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ต่อแหล่งสารสนเทศโดยการใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เป็นมาตรฐาน

1.5.3 ด้านการสืบค้น เช่น การสืบค้นข้อมูลมีประสิทธิภาพ จัด Search Engine ที่มีประโยชน์ไว้ให้หรือไม่

1.5.4 ด้านความสามารถในการเรียกดูข้อมูล เช่น มีการจัดระบบ
ความสะดวกในการค้นหาสารสนเทศหรือไม่ รูปแบบการจัดระบบเหมาะสมหรือไม่

1.5.5 ด้านการทำงานเชิงโต้ตอบ เช่น ลักษณะของการโต้ตอบจัด
สามารถทำงานได้ดีหรือไม่ ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้เขียนสารสนเทศหรือกับผู้
ปฏิสัมพันธ์มีความเหมาะสมเพียงใด และเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่เว็บไซต์หรือไม่

1.6 ความสามารถในการเข้าถึง ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ สามารถ
บนนั้นได้หรือไม่ การเข้าถึงเว็บไซต์มีความเชื่อมั่นได้เพียงใด ความเร็วในการเข้าถึงเว็บ
การโหลดข้อมูลเร็วหรือไม่ การเปลี่ยนหรือเชื่อมโยงไปยังส่วนต่าง ๆ ภายในเว็บกระ
ไม่การหลงทางเกิดขึ้นหรือไม่ เว็บยังคงมีอยู่และสามารถเข้าถึงในครั้งต่อไปได้หรือไม่

1.7 การวิเคราะห์เว็บโดยผู้อื่น ประเด็นในการพิจารณา ได้แก่ มีผู้วิจารณ์
งเว็บไซต์นั้นอย่างไร

สรุป

การจัดการเว็บบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์และการประเมินผล เป็นการประยุกต์ใช้การจัดการเว็บบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการประเมินเว็บไซต์เพื่อการศึกษา มีส่วนสำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การจัดการเว็บบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เป็นการศึกษาความรู้เบื้องต้น ได้แก่ ความหมายของการจัดการ หน้าที่ของการจัดการ และการจัดการระบบบริหารจัดการเรียนการสอน Moodle

ส่วนที่ 2 การประเมินเว็บไซต์ เป็นตรวจสอบและประเมินผลเว็บไซต์เพื่อการศึกษา ได้แก่ ความสำคัญการประเมินเว็บไซต์ วิธีการประเมินเว็บไซต์ และเกณฑ์การประเมินเว็บไซต์